

Asia: VN/7747/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi yleistukilain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain sekä yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta

Yleistukilaki

Yleinen näkemyksenne työskentely- ja asumisaikavaatimuksen asettamisesta tavanomainen yleistuen saamisen edellytykseksi

-
- **Tavanomaisen yleistuen saamisen edellytykseksi asetettaisiin vaatimus työttömyysturvalain mukaisen työssäoloehdon täyttämisestä. Näkemyksenne työskentelyvaatimuksesta**
-
- **Vaihtoehtoisesti tavanomaisen yleistuen edellytykset voisi täyttää kolmen vuoden asumisella Suomessa. Näkemyksenne asumisaikavaatimuksesta**
-

Yleinen näkemyksenne kielitaitoa koskevista poikkeuksista työskentely- ja asumisaikavaatimuksen soveltamiseen

Kielitaitoon sidottu poikkeus vahvistaa kielen merkitystä kotoutumisessa. On tärkeää huomioida se, että kielitaidon kehittyminen kuitenkin vaihtelee yksilöllisesti. Lisäksi tarvittaisiin erilaisia tapoja osoittaa kielitaitoa yksittäisten testien sijaan tai rinnalle esim. jatkuvan arvioinnin keinot, näyttöosaaminen aidoissa tilanteissa tai AI-hahmojen avulla, portfolioit jne.

- **Työskentely- ja asumisaikavaatimusta ei sovellettaisi henkilöön, jonka äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame. Näkemyksenne tästä poikkeuksesta**

Tämä poikkeus on ok.

- **Työskentely- ja asumisaikavaatimusta ei sovellettaisi henkilöön, joka on osoittanut riittävän suomen tai ruotsin taidon (Eurooppalaisen viitekehyksen mukainen B1.1 taso) kielen kahdella osa-alueella. Näkemyksenne tästä poikkeuksesta**

B1.1-taso on olennainen taso työllistymistä ja koulutukseen etenemistä ajatellen. Kielitaidon osoittaminen kahdella osa-alueella on realistisempi tavoite/vaatus kuin neljällä osa-alueella.

- **Esityksessä on arvioitu, että suurin osa osoittaisi kielitaitonsa kotoutumiskoulutuksesta saatavalla todistuksella. Lisäksi mahdollistettaisiin maksuton keskitason YKI-tutkinnon suorittaminen. Näkemyksenne kielitaidon osoittamisen tavoista**

Koulutusten järjestäjien antamien kotoutumiskoulutusten todistusten voimassaoloaika vaihtelee, joten se pitäisi yhtenäistää. Kielitaitoa pitäisi pystyä osoittamaan myös muutoin kuin yksittäisillä testeillä vrt. aikaisempi vastaus.

- **Kielitaidon osoittamisen tavat määritettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa. Näkemyksenne tätä koskevan asetuksenantovaltuuden antamisesta**

Hyvä, jos käytäntöjä yhtenäistetään, mutta on tärkeää kuulla koulutusten järjestäjien ajatuksia ja kerätä käytännön tason toimintatapoja ja -malleja tästä asiasta.

- **Työskentely- ja asumisaikavaatimusta ei sovellettaisi henkilöön, joka vamman tai muun vastaavan syyn takia voi osoittaa kielitaitoaan. Näkemyksenne tästä poikkeuksesta**

-

- **Esityksen toimeenpanoon liittyy sekä Kelan että työvoimaviranomaisen toimivaltaan kuuluvia asioita. Näkemyksenne toimeenpanoprosessin toimivuudesta**

-

Näkemyksenne yleistukilain 8 §:n mukaisen ulkomaalaista koskevan rajoituksen muuttamisesta tilapäisen suojelun oleskeluluvalla maassa olevien osalta

-

Kotoutumisen edistämisestä annettu laki

Näkemyksenne palveluun pääsemisen takuuajasta

Takuuaika on hyvä uudistus. Mitä nopeampaa on palveluun ohjautuminen (mm. kotoutumiskoulutus), niin sitä nopeammin alkaa kotoutuminen ja on kotoutuminen yleensäkin.

Näkemyksenne takuuajan kuluessa tarjottavista palveluista

Takuuajan kuluessa tarjottavien palveluiden ei pidä olla vain pelkkää ohjausta oikeaan palveluun vaan palvelupaketti odotusajan toimintaan, esim. digitaitoja, opiskeluvalmiuksia jne. Itseoppimisen mahdollisuuksia ja keinoja yhteiskuntaorientaation rinnalle.

Näkemyksenne takuuajan toteutumisen valvonnasta

-

Laki yleisistä kielitutkinnoista

Näkemyksenne maksuttoman keskitason YKI-tutkinnon suorittamisen mahdollistamisesta

Tämä uudistus parantaa yhdenvertaisuutta. Miten vastataan siihen, että nykyiselläänkin tutkinnon suorittamispaikkoja ei ole riittävästi?

Esityksen vaikutukset ja perustelut

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista kotoutumisen kannusteisiin

-

Näkemyksenne esityksen taloudellisista vaikutuksista

-

Näkemyksenne esityksen muista vaikutuksista

-

Näkemyksenne esityksen suhteesta perustuslakiin sekä EU-lainsäädännön ja muiden kansainvälisten velvoitteiden vaatimuksiin

-

Voimaantulo

Näkemyksenne esityksen voimaantulosta

-

Kotoutumistuki ja palveluun pääsemisen takuu aika koskisivat tilanteita, joissa henkilö muuttaa Suomeen ehdotetun lain tultua voimaan. Näkemyksenne tästä siirtymäsäännöksestä

-

Muuta lausuttavaa esityksestä

Muuta lausuttavaa esityksestä.

-

Silvennoinen Sami
Hyria koulutus Oy